

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА
УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА

**ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНИХ
КУЛЬТУР**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ
МІСЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД
«ЄВРЕЙСЬКИЙ ОБЩИННИЙ ЦЕНТР
«МАЗАЛЬ ТОВ»**

СЕРІЯ «ЗАПОРІЖЖЯ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНЕ»

БІБ/ПОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

**ЗАПОРІЖЖЯ
2023**

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Центр національних культур

Запорізький міський благодійний фонд
«Єврейський общинний центр
«Мазаль Тов»

Серія : «Запоріжжя багатонаціональне». Вип. 23

Бібліографічний список

Запоріжжя
2023

УДК 016:061.2 (477.64-25=411.16) Мазаль Тов.

З-33

Запорізький міський благодійний фонд «Єврейський общинний центр «Мазаль Тов»: бібліографічний список / КЗ «ЗОУНБ» ЗОР , Центр національних культур ; [підгот. О. Назаренко]. – Запоріжжя: [ЗОУНБ], 2023. – 31 с.; іл. – (Запоріжжя багатонаціональне. Вип. 23).

УДК 016:061.2 (477.64) Мазаль Тов

© Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека, 2023.

©Назаренко О.А., 2023.

Від укладача

Цей бібліографічний список присвячений діяльності Запорізького міського благодійного фонду «Єврейський общинний центр «Мазаль Тов».

Список містить у собі коротку довідку, статті з періодичних видань та електронні ресурси. Матеріал розміщено у хронологічному порядку.

Видання розраховане на широкий загал читачів - усіх, хто хоче скласти уявлення про діяльність єврейської громади Запоріжжя.

Бібліотечним працівникам список допоможе інформувати читачів про діяльність благодійного фонду.

Бібліографічний список та історична довідка за своєю повнотою не є вичерпними, не вся діяльність національних організацій висвітлювалася ЗМІ та у соціальних мережах.

Добір літератури закінчено 30 грудня 2023 року.

Біографічна довідка

Історична довідка

Запорізький міський благодійний фонд «Єврейський общинний центр «Мазаль Тов» (далі ЄОЦ «Мазаль Тов») - зареєстровано 19 квітня 2000 р. Директорка фонду з самого початку діяльності - Носенко Інеса.

Основні цілі організації — відродження та збереження історії, культури, традицій єврейського народу, покращення якості життя громади, розвиток інклюзії та безбар'єрності в суспільстві.

Протягом своєї діяльності ЄОЦ «Мазаль Тов» здійснює соціальні, освітні, культурні, міжвікові та інклюзивні програми. Займається проведенням численних масових заходів, активно бере участь у громадському житті міста, співпрацює з багатьма організаціями, установами.

Тільки де-які з чисельної кількості заходів та проєктів, які здійснені за час діяльності: регіональний фестиваль дитячої творчості, випуск компакт-диска з альбомом пісень «Співайте на ідиш» (2001 р.), регіональний фестиваль дитячої творчості «Зірка, що сходить» (2005р.), щорічні бали, присвячені Міжнародному дню волонтера та Міжнародному дню людей з інвалідністю, благодійний марафон та благодійні аукціони робіт дітей-інвалідів у співпраці з Хортицьким навчально-реабілітаційним центром, виставки картин художників з інвалідністю Наталії Лаговської та Петра Чижмака (2012 р.), ілюстрована карта-схема та книга документальних нарисів «Єврейские адреса Запорожья», фотовиставка «Сильні духом», організована в рамках проєкту «Інклюзивний марафон «Творчість без обмежень» (2019 р.), виставки картин Маріанни Смбадян, волонтерки «Як я бачу світ» (2023 р.), «Світло у темряві» - телеспектакль інклюзивного театру «Рівні можливості» (2023 р.).

ЄОЦ «Мазаль Тов» реалізує надзвичайно цікавий пілотний проєкт «Парк історичних та етнографічних періодів» в селі Геленжик Запорізької області. На території Парку проводяться виїзні заходи, свята та фестивалі, основною метою яких є залучення молоді, людей похилого віку та людей з особливими потребами до ознайомлення з народними ремеслами та традиціями. Тільки за 2015 рік його відвідало більше 3 тисяч туристів, відпочивальників, а також понад 100 родин відвідали програми вихідного дня.

Під час пандемії організація продовжила роботу з забезпечення людей похилого віку та людей з обмеженими фізичними можливостями всім необхідним, передусім продуктами харчування, ліками. Також знайшли можливість вирішити проблему самотності через ізоляцію цих людей шляхом забезпечення гаджетами для спілкування в Інтернеті, проведення спільних заходів.

Події повномасштабного вторгнення росії в Україну поставили нові виклики перед суспільством. Єврейський общинний центр «Мазаль Тов» продовжив розвивати роботу на базі вже накопиченого досвіду діяльності та шукав нові можливості для здійснення всебічної допомоги громаді.

З початку повномасштабного вторгнення ЄОЦ «Мазаль Тов» організував роботу Гуманітарного штабу і Гарячої лінії для надання допомоги постраждалим від війни. Завдяки підтримці, наданої JNF, центр отримав можливість продовжити надавати допомогу у вигляді продуктових наборів, гігієнічних сертифікатів, за необхідності медикаментів та матеріалів для дрібного ремонту. Допомогу отримують жителі Запорізького регіону, люди, що опинилися у складних життєвих обставинах: з інвалідністю, похилого віку, що втратили роботу, багатодітні родини, ВПО, одинокі батьки. Маломобільним, людям з інвалідністю, літнім людям та тим, хто не в змозі дістатися з віддалених районів, волонтери здійснюють доставку за адресами.

Активізувалася діяльність центру психологічної допомоги, який в тому числі надавав змогу людям, що постраждали внаслідок військової агресії, краще пережити травмуючий ефект війни.

При ЄОЦ «Мазаль Тов» працювали освітні, сімейні, дитячі, підліткові клуби, інклюзивні та міжвікові, виїзні та інтеграційні програми. Унікальна програма 2023 року - «Здоров'я у фарбах». Через спільний розпис та відновлення естетичного виду стін здійснювалася арт-терапія дітей з лікарень, інтернатів, що дозволяло впоратися з проблемою тимчасової соціальної ізоляції та з проблемою переносимості недуг.

Волонтерський центр «Твори Добро, Україно» не тільки продовжив свою роботу за 15-ма напрямками, але збагатив свою діяльність двома новими видами діяльності. Волонтери взяли на себе відповідальність за допомогу тваринам, яких господарі, що рятувалися від війни, покинули одних.

У ЄОЦ «Мазаль Тов» з'явилися нові донори, партнери, друзі. Напрямки роботи Волонтерського руху «Твори добро, Україно» при ЄОЦ «Мазаль Тов»:

- покращення якості життя членів громади, самотніх чи самотньо проживаючих людей похилого віку;
- «Допомога дітям «Хаг Самеах» та «Перах»;
- «Інклюзивний театр «Рівні можливості»;
- «Еколь «VELO-друг» (в т. ч. проведення екологічних майстер-класів, акцій з прибирання міських територій, уроків з екології, уроків їзди на велосипеді. Популяризація здорового способу життя та дбайливого ставлення до природи);
- «Благодійний магазин «Дари Добро»;
- «Дискусійний клуб «Атмосфера»;
- «Творча студія» (ціль - ознайомлення членів громади з образотворчим та декоративним мистецтвом. Створення декорацій та атрибутів для волонтерських акцій);
- «Школа волонтерів»;
- «Студія авторського шиття «Ниточки добра» (поліпшення емоційного стану дітей групи ризику та літніх членів громади шляхом дарування їм іграшок-подушок ручної роботи та

- проведення майстер-класів з пошиття. Популяризація ідей добра);
- «Муадон Хаверім Лашон» («Мовна Хата Людей») (покращення навичок володіння українською та іншими мовами, як у волонтерів, так і у членів громади. Надання якісної допомоги підопічним у підготовці документів державною мовою, або мовою країни, куди вони евакуювалися);
  - «Хореографічна студія «Ритми молодості» (підтримування активної життєвої позиції та фізичної форми літніх членів громади та волонтерів 45+);
  - ЗОЖ «Школа функціонального харчування «Жити здорово»;
  - «Авторське креативне волонтерство» (розвиток індивідуальних проєктів від волонтерів «ТДУ». Створення майданчика для пілотних проєктів);
  - «Шаббатний гість» (залучення літніх маломобільних людей у життя громади та сприяння дотриманню традицій за умов вимушеної ізоляції);
  - «Зоо-волонтерство «ПовоDOG» (привернення уваги людей до проблем безхатніх тварин. З 2023 року напрямок тісно співпрацював з притулком для собак «Дай лапу, друже»);
  - «Здоров'я у фарбах» (розпис та відновлення естетичного виду стін. Спільна творчість з дітьми з лікарень, інтернатів, арт-терапія);
  - Гуманітарний штаб (надання гуманітарної допомоги людям, що опинились в складних життєвих обставинах (СЖО) через повномасштабне вторгнення);
- Програми, проєкти, клуби та напрямки роботи ЄОЦ «Мазаль Тов»:
- Єврейська освіта («Ідише лайф»);
  - Сімейний клуб «Штейтл» (залучення нових сімей в громаду. Допомога в самоідентифікації членам клубу в єврейському світі. Активізація життя всередині єврейської громади через самореалізацію, взаємодію і зв'язок поколінь);
  - Школа вожатого-мадріха «Madrichim School» (організація роботи Madrichim School - платформи для саморозвитку та самореалізації молодих людей, які бажають бути справжніми

професіоналами у сфері неформальної єврейської освіти. В 2022-2023 рр. мадрихи працювали на 4 дитячих майданчиках, у зимовому сімейному таборі в Буковелі, сімейному літньому таборі в Болгарії, 2-х сімейних літніх таборах у м.Трускавець. Також мадрихи працювали на регулярних програмах в дитячому, підлітковому, молодшому підлітковому, сімейному клубах, проводили заходи для членів громади, які евакуювались в Трускавець);

- Молодіжний клуб «Ose Tov»;

- Підлітковий клуб «Je World»;

- Проєкт «Freedom» (налагодження співпраці між дітьми з інвалідністю та підлітковим клубом. Розширення світогляду через творчі майстер-класи та спільні програми);

- Клуб «Je World Junior» (реалізація унікальної мультидисциплінарної програми для дітей від 7 до 12 років, яка спрямована на розвиток лідерських якостей, творчого потенціалу кожної дитини та софт і хард скілів);

- Дитячий клуб «Mazal Kids»;

- Єврейська служба сім'ї JFS;

- «Рівні можливості» (забезпечення умов для розвитку потенціалу людей з інвалідністю, їх соціальної адаптації та самовираженню, поліпшенню сприйняття громадськістю, подоланню стереотипів та стимулюванню суспільної цікавості до питання доступності);

- «Ініціатива без меж» (організація роботи проєктної лабораторії, забезпечення підтримки у реалізації ініціатив запропонованих учасниками програм);

- Проєкт «Крок до незалежного життя» (підтримка прагнення до самостійності в побуті, суспільному житті, допомога в профорієнтації та самозайнятості людей з інвалідністю);

- Центр психологічної допомоги «ОР Шалом» (надання змоги людям, що постраждали внаслідок військової агресії, відновити навички соціальних компетенцій, краще пережити травмуючий ефект війни, знайти нових друзів, співрозмовників тощо).

ЄОЦ «Мазаль Тов» активно співпрацює з Департаментом культури, туризму, національностей та релігій ОДА (з 2022 р. - ОВА), Центром національних культур ЗОУНБ, національно-культурними товариствами, бере участь у міжнаціональних заходах та фестивалях.

ЄОЦ «Мазаль Тов» продовжує розвиток, планує нові програми та закликає до співпраці нових партнерів.

Список використаних джерел

1. У євреїв Запорозжя появился собственный дом: [Об открытии Еврейского центра им. Макса Гранта] // Суббота плюс. - 2004. - 28 окт. (№ 44). - С. 3.
2. Інформація про заходи Відділу у справах національностей, міграції та релігій облдержадміністрації [Електронний ресурс] : [За сприяння відділу у справах національностей, міграції та релігій облдержадміністрації та ініціативи ЗГЦ «Мазаль Тов» пройшов регіональний фестиваль дитячої творчості «Зірка, що сходить», який було присвячено 5-річчю ЄГЦ «Мазаль Тов»] // Запорізька обласна державна адміністрація: Державні сайти України. - Режим доступу: <https://www.zoda.gov.ua/news/1633/adm@zoda.gov.ua>. – Дата публікації: 16.05.2005.
3. Харченко Ю. Инесса Носенко — мастер «особых» дел: [о директоре ЭОЦ «Мазаль Тов»] // Запор. Січ. - 2007. - 4 жовт. - С. 11 (№ 192-194).
4. Поездка в Запорожье [Электронный ресурс] : [16 декабря директор и творческие коллективы Израильского культурного центра г. Днепр выступили с праздничной программой, посвященной Хануке перед зрителями ЕОЦ «Мазаль Тов» и наладили сотрудничество] // Израиль для вас. - Режим доступу: <http://il4u.org.il/dnepro/news/poezdka-v-zaporozhe>. – Дата публікації: 16.12.2007.
5. Лехман І. Осіння ніч із ароматом лаванди й бергамоту: [в будинку Макса Гранта пройшов фестиваль «Осінні сніги»] // Запоріз. Правда. - 2010. - 18 верес. (№ 139). - С. 4.
6. Ми українські / [авт. ідеї І. Панькіна ; упоряд.: А. Коянс, С. Єрьоменко]. - [Запоріжжя: Просвіта, 2012]. - 116 с. - Із змісту: Запорізький міський благодійний фонд «Єврейський громадський центр Мазаль Тов». – С. 34-35.
7. В Запорожье художники с ограниченными возможностями провели выставку «Ты можешь!» (ФОТО) [Электронный ресурс] : [12 октября в Художественном салоне Запорожья

- открылась выставка картин Натальи Лаговской и Петра Чижмака при поддержке ЄОЦ «Мазаль Тов»] // 061: Сайт міста Запоріжжя. – Режим доступа: <https://www.061.ua/news/218396/v-zaporoze-hudozniki-s-ogranicennymi-vozmoznostami-proveli-vystavku-ty-mozes-foto>. – Дата публикации: 21.11.2012.
8. Приглашаем стать партнерами акции «Ты можешь!» [Электронный ресурс] : [в т. ч. о первой акции «Ты можешь!» в ноябре 2012: в Художественном салоне Запорожской организации Национального союза художников Украины прошла выставка молодых художников Натальи Лаговской и Петра Чижмака при поддержке ЄОЦ «Мазаль Тов»] // Успешный проект [сайт]. – Режим доступа: <https://goodpro.zp.ua/tags/evreyskiy-obshchinnyy-centr>. – Дата публікації: 10.10.1013.
9. Еврейские адреса Запорожья: иллюстрированная карта-схема и книга документальных очерков [Карты] / Запорожский городской благотворительный фонд «Еврейский общинный центр «Мазаль Тов» ; [идея проекта и подготовка материалов Б. Артемов; рук. проекта И. Носенко; авт. очерков Б. Артемов; пер. на англ. А. Калашник]. – Запорожье: [б. и.], 2014. – 1 л: фото. – Текст рус., англ.
10. 1 вересня [Электронный ресурс] : [в урочистому святі День знань-2015 у КЗ «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» брали участь гості, серед яких була Інеса Носенко, директор ЄОЦ «Мазаль Тов»] // Науковий лицей Хортицької Національної Академії. – Режим доступа: <https://lyceum.khnnra.edu.ua/en/1-veresnya/>. – Дата публікації: 01.09.2015.
11. Інститут релігії і суспільства УКУ провів у Запоріжжі цикл семінарів про Митрополита Андрія Шептицького [Електронний ресурс] : [під час семінарів студенти, релігійники та місцева громадськість мали можливість побувати у ЄОЦ «Єврейський общинний центр «Мазаль Тов»] // Український Католицький Університет. – Режим доступа: <https://ucu.edu.ua/news/instytut-religiyi-i-suspilstva->

- uku-proviv-dlya-studentiv-zaporizhzhya-tsykl-seminariv-pro-myotropolyta-andreya-sheptytskogo/. – Дата публікації: 21.03.2016.
12. Запорожсталь торжественно открыл четвертый сезон общественного конкурса «Мы - это город» [Электронный ресурс] : [В состав экспертного совета конкурса «Мы - это город» в 2016 году вошла Иннеса Носенко – директор ЕОЦ «Мазаль Тов»] // Metinvest Media. – Режим доступа: <https://metinvest.media/ua/page/zaporozhstal-torzhestvenno-otkryl-chetvertyu-sezon-konkursa-my--eto-gorod>. – Дата публікації: 05.04.2016.
13. В Запорожье ко Дню Независимости провели телемост с Израилем [Электронный ресурс] : [в Запорожье прошла совместная с Израилем онлайн-выставка «Две страны – одна мечта», организаторы - Посольство Украины в Израиле, общественная организация «Волонтерский центр Запорожья», БФ «Майбутнє Запоріжжя», ЕОЦ «Мазаль Тов» и «Запорожскому институту регионального развития»] // IP news+. – Режим доступа: <https://ipne.ws/novosti-zaporozhya/sobytiya-i-fakty/v-zaporozhe-ko-dnyu-nezavisimosti-proveli-telemost-s-izrailem/>. – Дата публікації: 23.08.2016.
14. Запорізькі юдеї влаштували свято Рош га-Шана в українському етноселі [Електронний ресурс] : [2 жовтня на території парку історичних і етнічних періодів «Етносело» за участю національних громад, фольклорних колективів, майстрів народної творчості відбулася програма, організована ЗГО «Дивосвіт», що діє при «ЕОЦ Мазаль Тов»] // RISU: Релігійно інформаційна служба України. – Режим доступа: https://risu.ua/zaporizki-yudeji-vlashtuvali-svyatorosh-ga-shana-v-ukrajinskomu-etnoseli_n81443/amp. – Дата публікації: 04.10.2016.
15. Я бачу серцем світ прекрасний [Електронний ресурс] : [10 листопада Запорізький обласний осередок Всеукраїнського громадського об'єднання УТОС з нагоди відзначення Міжнародного дня сліпих провів регіональний

- захід «Я бачу серцем світ прекрасний» за участі представників ЕОЦ «Мазаль Тов»] // Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю: [офіційний вебпортал]. – Режим доступу: <https://www.ispf.gov.ua/news/ya-bachu-sertsem-svit-prekrasniy>. – Дата публікації: 14.11.2016.
16. В Запоріжжі масляну відзначили за щедрим багатонаціональним символічним столом [Електронний ресурс] : [в Фестивалі національної кухні 25 лютого 2017 р. в т.ч. брав участь БФ «ЕОЦ Мазаль Тов»] // Запорізька обласна державна адміністрація: дердавні портали. – Режим доступу: <https://www.zoda.gov.ua/news/35270/v-zaporizhzhzhi-maslyanu-vidznachili-za-shedrim>. – Дата публікації: 17.02.2017.
17. У Запоріжжі презентували «Чужу молитву Сеїтаблаєва» [Електронний ресурс] : [відвідування прем'єрного показу організував ЕОЦ «Мазаль Тов» для єврейської та інших нацгромад] // Радіо свобода. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/news/28507193.html>. – Дата публікації: 24.05.2017.
18. Презентація збірки історій успіху запорізьких переселенців: «ВПО: статус vs успіх» [Електронний ресурс] : [Інеса Носенко, керівниця ЕОЦ «Мазаль Тов» брала участь в круглому столі «Інтеграція ВПО у локальні громади - презентація збірки історій успіху запорізьких переселенців: «ВПО: статус vs успіх»] // Громадський простір. – Режим доступу: <https://www.prostir.ua/event/prezentatsiya-zbirky-istorij-uspihu-zaporizkyh-pereselentsiv-vpo-status-vs-uspihu/>. – Дата публікації: 23.08.2017.
19. Кафедра дизайну [Електронний ресурс] : [однією із баз практики для студентів спеціальності Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація є ЕОЦ «Мазаль Тов»] // Хортицька Національна Академія . – Режим доступу: <https://khnnra.edu.ua/fakultet-mistetstva-ta-dizajnu/kaf-dizajn/>. – Дата публікації: 05.09.2017.
20. Круглий стіл з питань «доступності» [Електронний ресурс] : [22 вересня 2017 року у приміщенні будинку Макса Гранта відбувся круглий стіл, присвячений питанням реалізації

- «Конвенції про Права осіб з Інвалідністю» «Запоріжжя – регіон без бар'єрів, серед організаторів круглого столу в т. ч. ЄОЦ «Мазаль Тов»] // ЕМАУ Експертна Міжгалузева Асоціація України. – Режим доступу: <http://emaу.kiev.ua/kruglij-st%D1%96l-z-pitan-dostupnost%D1%96/>. – Дата публікації: 24.09.2017.
21. В Запоріжжя обговорили перспективи модернізації міста з урахуванням потреб маломобільних людей [Електронний ресурс] : [26 жовтня Агенство Регіональних ініціатив провело круглий стіл, в якому брала участь Інесса Носенко] // Акцент: [інформаційно-аналітичний портал]. – Режим доступу: <https://akzent.zp.ua/v-zaporozhhe-obsudili-perspektivy-modernizatsii-goroda-s-uchetom-potrebnoстей-malomobilnyh-lyudej/>. – Дата публікації: 27.10.2017.
22. Журбенко О. Щорічний бал, присвячений Міжнародному дню волонтера [Електронний ресурс] : [ЄОЦ «Мазаль Тов» запрошує взяти участь у щорічному балі, присвяченому Міжнародному дню волонтера та Міжнародному дню людей з інвалідністю] / О. Журбенко // Національна Асамблея людей з інвалідністю України. Всеукраїнське громадське об'єднання. – Режим доступу: <https://naiu.org.ua/shhorichnyj-bal-prysvyachenyj-mizhnarodnomu-dnyu-volontera/>. – Дата публікації: 07.12.2017.
23. Майдук Х. Добрі справи, що надають крила [Електронний ресурс] : [10 грудня відбудеться «Волонтерський бал», присвячений Дню людини з інвалідністю й Дню волонтера, про що розповідає директор «Мазаль Тов» Інесса Носенко] / Х. Майдук // Пороги : [незалежний молодіжний портал]. – Режим доступу: <https://porogy.zp.ua/2017/12/dobri-spravy-shho-nadayut-kryla/>. – Дата публікації: 04.12.2017.
24. Шпор К. У центрі «Мазаль Тов» відбулася зустріч з послом Ізраїлю [Електронний ресурс] : [18 лютого у ЄГЦ «Мазаль Тов» відбулася унікальна зустріч з представниками Ізраїльського культурного центру] / К. Шпор // UNIVERSE

- [молодіжне-інтернет радіо]. – Режим доступу: <https://universe.zp.ua/u-centri-mazal-tov-vidbulasja-zustr/>. - Дата публікації: 19.02.2018.
25. В Запорозьє анонсировали фестиваль тематического кино [Электронный ресурс] : [22 февраля, в Запорожье при содействии Агентства региональных инициатив в рамках фестиваля фильмов национально-культурных обществ состоялся круглый стол на тему «Народная традиция: сохранение самобытности этноса. Опыт сохранения национальных традиций на примере национально-культурных обществ» при участии в т. ч. Инессы Носенко] // Regionnews News Agency. – Режим доступу: <https://regionnews.net.ua/2018/02/22/v-zaporozhe-anonsyrovaly-festyval-t/>. - Дата публікації: 22.02.2018.
26. Голова правління «Інтернаціонального Союзу» здійснила робочу поїздку у Запоріжжя і стала почесною гостею кінофестивалю національно-культурних товариств [Електронний ресурс] : [Дарія Карякіна від імені МГО вручила подяки за активну участь в забезпечені прав національних меншин в Україні, в т. ч. голові ЄОЦ «Мазаль Тов» Інесі Носенко] // Інтернаціональний союз: міжнародна громадська організація. – Режим доступу: <https://interunion.org.ua/golova-pravlinnja-internacionalnogo-sojuzu-zdijsnila-robochu-poizdku-u-zaporizhzhja-i-stalapochoesnojugu-gosteju-kinofestivalju-nacionalno-kulturnih-tovaristv/>. - Дата публікації: 26.02.2018.
27. Партнери Четвертого фестивалю (2018) [Електронний ресурс] : [15-16 вересня 2018 р. відбудеться Фестиваль домашньої консервації, одним із партнерів є ЄОЦ «Мазаль Тов»] // Всеукраїнський фестиваль домашньої консервації. – Режим доступу: <https://festkonserv.in.ua/partners-2018/>. - Дата публікації: 16.09.2018.
28. Установи, які надають допомогу людям з особливими потребами [Електронний ресурс] : [один із напрямків діяльності ЄОЦ «Мазаль Тов» - Клуб людей з особливими потребами та їхніх друзів «Рівні можливості»] // Запорізька

- обласна громадська організація «ФЛОРЕНС». – Режим доступу: <http://florence.pp.ua/2018/11/26/установи-які-надають-допомогу-людям-з/>. - Дата публікації: 26.11.2018.
29. Щорічний бал вдесьте об'єднав волонтерів Запорізької області [Електронний ресурс] : [напередодні Міжнародного дня людей з інвалідністю та Міжнародного дня волонтерів ЄОЦ «Мазаль ТОВ» організував щорічний бал] // Запорізька Обласна Рада: [офіційний сайт]. – Режим доступу: <https://zor.gov.ua/content/shchorichnyy-bal-vdesyate-obyednav-volonteriv-zaporizkoyi-oblasti>. - Дата публікації: 03.12.2018.
30. Проект будівництва етнопарку в селі Червоноказацьке Запорізької області [Електронний ресурс] : [Ініціатором «Парку історичних та етнографічних періодів» є Інеса Носенко, голова Запорізького ЄОЦ «Мазаль Тов»] // Науковий вісник НЛТУ України. – Режим доступу: <https://nv.nltu.edu.ua/index.php/journal/article/view/1935>. - Дата публікації: 30.05.2019.
31. Сотня особенных детей из Запорожья бесплатно отдохнет в уникальном лагере [Электронный ресурс] : [5 августа около 150 детей с особыми потребностями отправились на отдых в Приморск в лагерь «Юбилейный», организованный еврейским общинным центром «Мазаль Тов»] // Новости Запорожья. – Режим доступа: <https://topnews.zp.ua/other/2019/08/05/176948.html>. - Дата публикации: 05.08.2019.
32. Десятки особенных детей из Запорожья бесплатно отдохнут в уникальном лагере [Электронный ресурс] : [150 детей, среди которых и дети с особыми потребностями, отправились на отдых в Приморск, организованный ЭОЦ «Мазаль Тов»] // INVAK INFO. – Режим доступа: <https://invak.info/novosti/desyatki-osobennykh-detej-iz-zaporozhya-besplatno-otdokhnut-v-unikalnom-lagere-foto.html/>. - Дата публикации: 06.08.2019.
33. Фотовыставка «Сильные духом» «Мазаль Тов» [Электронный ресурс] : [11 октября в 12.00 в «ЕОЦ Мазаль

- Тов» презентація фотовиставки «Сильные духом»] // Забор [городской портал Запорожья]. – Режим доступа: <https://forum.zabor.zp.ua/viewtopic.php?f=122&t=83158>. – Дата публікації: 10.10.2019.
34. У Запоріжжі показали фотовиставку «Сильні духом» [Електронний ресурс] : [організована в рамках проекту «Інклюзивний марафон «Творчість без обмежень», серед організаторів - ЄОЦ «Мазаль Тов»] // Запорізька міська рада: [офіційний сайт]. – Режим доступу: <https://zp.gov.ua/uk/articles/item/6351/u-zaporizhzh-pokazali-fotovistavku-silni-duhom>. – Дата публікації: 11.10.2019.
35. Назарова Є. Історії порушення прав людини в Запоріжжі зробили зупинками автобусного маршруту [Електронний ресурс] : [6 локацій, які презентують запорізькі правозахисні організації в екскурсії «Автобус прав людини», третя зупинка екскурсії – ЄГЦ «Мазаль тов». На його базі діє клуб «Рівні можливості», що об'єднує людей з інвалідністю] / Є. Назарова // Радіо Свобода. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/30320077.html>. – Дата публікації: 11.12.2019.
36. Мороко В., Хамдані Н. Запорізька область - сузір'я культур. Збірник / Запоріжжя, 2020. - 161 с.: фото. - Із змісту: Запорізький благодійний фонд «Єврейський общинний центр «Мазаль Тов». – С. 56 – 57.
37. Астаф'єв Д. В Запоріжжі розпочався інклюзивний онлайн-проект з творчого розвитку [Електронний ресурс] : [ЄОЦ «Мазаль Тов» розпочав проект «Калейдоскоп інклюзивних талантів» - тримісячний онлайн курс за п'ятьма напрямками розвитку творчої особистості людей з інвалідністю триватиме за підтримки Українського культурного фонду] / Денис Астаф'єв // СУСПІЛЬНЕ. НОВИНИ. - Режим доступу: <https://suspilne.media/52746-v-zaporizzi-rozpocavsainkluzivnij-onlajn-proekt-z-tvorcogo-rozvitku/>. – Дата публікації: 03.09.2020.

38. Як об'єднані громади та представники нацменшин борються з пандемією Covid-19? [Електронний ресурс] : [Інеса Носенко розповідає про роботу єврейської громади під час пандемії, про роботу з людьми, що опинилися у складному становищі] // Українське радіо. - Режим доступу: <http://www.nrcu.gov.ua/news.html?newsID=94153>. - Дата публікації: 03.09.2020.
39. Чуприна Г. Здібності розвинути може кожний. За допомогою учасниць запорізького проекту «Калейдоскоп інклюзивних талантів» [Електронний ресурс] : втілювався ЄОЦ «Мазаль Тов» за підтримки Українського культурного фонду] / Г. Чуприна // Миг. - Режим доступу: <https://mig.com.ua/zdibnosti-rozvinuti-mozhe-kozhnij-za-dopomogou-uchasnic-zaporizkogo-proiektu-kalejdoskop-inkluzivnih-talantiv/>. - Дата публікації: 08.10.2020.
40. Чуприна Г. Здібності розвинути може кожний. За допомогою учасниць запорізького проекту «Калейдоскоп інклюзивних талантів» [Електронний ресурс] : [про підсумки проекту на фінальному круглому столі розповіла Інеса Носенко] / Г. Чуприна // MISTO.ZP.UA. - Режим доступу: https://misto.zp.ua/article/partners/zdibnosti-rozvinuti-moje-kojniy-za-dopomogoyu-uchasnic-zaporizkogo-projektu-quotkaleydoskop-inkluzivnikh-talantivquot_29431.html. - Дата публікації: 09.10.2020.
41. У Запоріжжі обговорять економічну участь жінок вразливих груп [Електронний ресурс] : [16 липня Діалог про «Економічну участь жінок з вразливих груп, організований Українським Жіночим Конгресом за участі Інеси Носенко] // Громадський простір. - Режим доступу: <https://www.prostir.ua/event/u-zaporizhzhhi-obhovoryat-ekonomichnu-uchast-zhinok-z-vrazlyvyh-hrup/>. - Дата публікації: 16.07.2021.
42. У Хабі Платформа відбувся діалог про економічну участь жінок з вразливих груп [Електронний ресурс] : [Український жіночий конгрес у форматі регіонального діалогу за участі Інеси Носенко] // Запоріжжя Платформа спільних

- дій. - Режим доступу: <https://platformazp.com.ua/u-habi-platforma-vidbuvsya-dialog-pro-ekonomichnu-uchast-zhinok-z-vrazlyvyh-grup/>. – Дата публікації: 17.07.2021.
43. Запорізький Геленджик [Електронний ресурс] : [проект ЕОЦ «Мазаль Тов»] // Проект Кешер. - Режим доступу: <https://gorozhanin.info/zaporizkij-gelendzhik/>. – Дата публікації: 21.10.2023.
44. Чи вмієте Ви пекти Халу? Проект «Мега Хала» у Запоріжжі [Електронний ресурс] : [проект «Мега Хала» об'єднав представниць всіх єврейських організацій міста, в т.ч. представниць ЕОЦ «Мазаль Тов»] // Проект Кешер. - Режим доступу: <https://www.projectkesher.org.ua/news/chy-vmiiete-vy-pekty-khalu-proekt-meha-khala-u-zaporizhzi>.
45. Фризько В. Еврейские общины Запорожья держат удар военного времени [Электронный ресурс] : [«Твори добро, Україна» являється волонтерским центром ЕОЦ «Мазаль Тов» и тесно сотрудничает с Запорожским БФ «Хэсэд Михаэль»] / Владимир Фризько // Новини Запоріжжя. - Режим доступу: <https://uanews.zp.ua/other/2022/03/01/218522.html>. – Дата публікації: 01.03.2022.
46. Хамдані Н. Звіт про діяльність Запорізької Єврейської громади в період з 24 лютого 2022 року [Електронний ресурс] / Науфаль Хамдані // Facebook. Naoufal Hamdani [соц. мережі]. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/nhamdani> – Дата публікації: 22.03.2022.
47. Завдяки Запорізькій єврейській громаді, на західній Україні було організовано тимчасове місце розміщення членів єврейських громад [Електронний ресурс] : [тих, що виїхали з тимчасово окупованих територій Запорізького регіону та Маріуполя, а також підопічних Хеседа м. Запоріжжя.] // Facebook. Запорізька єврейська громада [соц. мережі]. – Режим доступу: <https://cutt.ly/qeiSORIb>. – Дата публікації: 20.04.2022.
48. Країна мрій – дітям шире від філармонії [Електронний ресурс] : [програма «Країна мрій» презентована

- переселенцям, а також діткам з нашого міста, серед яких були представники єврейського общинного центру «Мазаль Тов»] // Запорізька обласна філармонія. - Режим доступу: <https://www.filarmonic.zp.ua/news/item/4724-den-zakhystu>. – Дата публікації: 01.06.2022.
49. Переможці другої хвилі конкурсу «Тримаймо стрій» [Електронний ресурс] : [серед переможців ЄОЦ «Мазаль Тов»] // Відродження. - Режим доступу: <https://www.irf.ua/peremozhcz-i-drugoyi-hvyli-konkursu-trymajmo-strij/>. – Дата публікації: 06.06.2022.
50. В рамках реалізації проекту «Разом впораємось» досягнути такі результати... [Електронний ресурс] : [діяльність ЄОЦ «Мазаль Тов»] // Facebook. ЄОЦ «Мазаль Тов» ІСС «Mazal Tov» [соц. мережі]. - Режим доступу: <https://www.facebook.com/ISSMazalTov/photos/a.212011295610314/2768244566653628/>. – Дата публікації: 16.06.2022.
51. Еврейский центр в Запорожье оказывает помощь людям в группе риска [Электронный ресурс] : [В рамках реализации проекта «Разом впораємось» ЄОЦ «Мазаль Тов» поставляет гуманитарную и психологическую помощь людям в группе риска] // Jewish news. - Режим доступа: <https://jewishnews.com.ua/society/evrejskij-czentr-v-zaporozhe-okazyivaet-pomoshh-lyudyam-v-gruppe-riska>. – Дата публикации: 16.06.2022.
52. Діти, які евакуювались до Запоріжжя, відпочинуть влітку [Електронний ресурс] : [депутати і активісти «Єднання» разом із ЄОЦ «Мазаль Тов» допомагають діткам, які опинилися у складних життєвих обставинах] // Запорізька Січ. - Режим доступу: <https://sich.zp.ua/dity-iaki-evakuivalys-do-zaporizhzhia-vidpochynut-vlitku>. – Дата публікації: 22.06.2022.
53. У Запоріжжі відбудеться безкоштовне заняття з надання першої допомоги [Електронний ресурс] : [в ЄОЦ «Мазаль Тов»] // Новини Запорожжя. - Режим доступу: <https://topnews.zp.ua/other/2022/06/24/255275.html>. – Дата публікації: 24.06.2022.

54. Завдяки Запорізькій Єврейській громаді протягом цих двох місяців було роздано близько 32 тонн гуманітарної допомоги [Електронний ресурс] // Запорізька Єврейська Громада - Jewish Community of Zaporizhzhya. Facebook. [соц. мережі]. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/ZPJewishCommunity>. – Дата публікації: 07.07.2022.
55. Єврейський общинний центр у Запоріжжі надав гумдопомогу 1100 нужденним за два тижні [Електронний ресурс] // Jewish news. - Режим доступу: <https://jewishnews.com.ua/society/evrejskij-obshhinnij-czentr-u-zapor%D1%96zhzh%D1%96-nadav-gumdopomogu-1100-nuzhdennim-za-dva-tizhn%D1%96>. – Дата публікації: 03.08.2022.
56. Єврейська громада Запоріжжя стає центром допомоги тисячам жителів міста [Електронний ресурс] : [акція роздачі гуманітарної допомоги, в т. ч. харчових наборів, ліків та засобів гігієни] // Запорізька обласна державна адміністрація: Офіційний сайт. – Режим доступу: <https://www.zoda.gov.ua/news/62251/jevreyska-gromada-zaporizhzhya-staje-tsentrom-dopomogi-tisyacham-zhiveliv-mista.html>. - Дата публікації: 04.08.2022.
57. Благодійний фонд «Єврейський Общинний центр Мазаль Тов» реалізує творчі, культурні, та інклюзивні міжвікові проекти [Електронний ресурс] : [про підготовку до відкриття Центру по роботі з травмою у приміщенні дому ім. Макса Гранта] // Facebook. ЄОЦ «Мазаль Тов» JCC «Mazal Tov» [соц. мережі]. – Режим доступу: <https://cutt.ly/neiS2kbn>. - Дата публікації: 07.10.2022.
58. Хамдані Н. Сьогодні за підтримки Департамент культури та інформаційної політики ЗОВА та Запорізький обласний методичний центр культури і мистецтва відкрита виставка майстрів «Історичні єврейські особистості» БО Запорізький благодійний фонд «Єврейський общинний центр «Мазаль – Тов», керівник Инесса Носенко та Відраднівської гімназії Широкивської сільської ради Запорізького району

- Запорізької області, директор Людмила Носенко [Електронний ресурс] / Науфаль Хамдані // Facebook. Науфаль Хамдані [соц. мережі]. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/nhamdani>. - Дата публікації: 12.10.2022.
59. Через інтенсивніші обстріли одним з найактуальніших проєктів став «Winter Shelter 2022» за підтримки фонду «World Jewish Relief» [Електронний ресурс] : [про допомогу «Мазаль Тов» мешканцям в утеплення та ремонтів квартир і будинків, в тому числі пошкоджених обстрілами] // Facebook. ЄОЦ «Мазаль Тов» ІСС «Mazal Tov» (соц. мережі). – Режим доступу: <https://www.facebook.com/page/203628656448578/search/?q=Через%20інтенсивніші%20обстріли%20одним%20з%20найактуальніших%20проєктів%20став%20»Winter>. – Дата публікації: 24.10.2022.
60. «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» давній партнер ЄОЦ «Мазаль Тов» та шанований заклад у всьому Запоріжжі [Електронний ресурс] : [про допомогу волонтерів «Мазаль Тов» в розчищенні території академій від уламків після ракетних обстрілів] // Facebook. ЄОЦ «Мазаль Тов» ІСС «Mazal Tov» (соц. мережі). – Режим доступу: <https://www.facebook.com/page/203628656448578/search/?q=«Хортицька%20національна%20навчально-реабілітаційна%20академія»%20давній>. - Дата публікації: 27.10.2022.
61. Ми продовжуємо приймати звернення жителів #Запоріжжя і #Запорізька область та надавати необхідну допомогу [Електронний ресурс] : [доставка питної бутильованої води ЄОЦ «Мазаль Тов» на прохання Оріхівської міської територіальної громади, Комишуваської територіальної громади, Преображенської територіальної громади і Таврійської територіальної громади] // Facebook. ЄОЦ «Мазаль Тов» ІСС «Mazal Tov» (соц. мережі). – Режим доступу: <https://www.facebook.com/page/203628656448578/search/?q=Ми%20продовжуємо%20приймати%20звернення%20>

- жителів%20%23Запоріжжя%20і%20%23Запорізька_область%20та%20. – Дата публікації: 27.10.2022.
62. Понад тисячу дітей перемістили у безпечні міста, у Запорізькій області триває евакуація [Електронний ресурс] : [ЄОЦ «Мазаль Тов» надав 49 сім'ям продуктові набори] // Запорізька Обласна Державна Адміністрація: [gov.ua Державні сайти України]. - Режим доступу: <https://www.zoda.gov.ua/news/63481/ponad-tisyachu-ditey-peremistili-u-bezpechni-mistsya---u-zaporizkiy-oblasti-trivaje-evakuatsiya.html>. – Дата публікації: 16.11.2022.
63. Олійник С. У Запоріжжі відома волонтерка і художниця проведе майстер-клас [Електронний ресурс] : [3 грудня у артпросторі бібліотеки, що на вул. Незалежної України, 68а, відбудеться презентація виставки картин Маріанни Смбалян «Як я бачу світ», яка є волонтеркою ЄОЦ «Мазаль ТОВ»] / С. Олійник // zprz. city. - Режим доступу: <https://zprz.city/news/view/u-zaporizhzhii-vidoma-volonterka-i-hudozhnitsya-provede-majster-klas>. – Дата публікації: 28.11.2022.
64. Другий регіональний діалог УЖК [Електронний ресурс] : [у діалозі візьме участь Інеса Носенко, директорка ЄОЦ «Мазаль ТОВ»] // Ukrainian Women's Congress. - Режим доступу: <https://womenua.today/congresses/ii-regionalnyi-dialog-uzhk/>. – Дата публікації: 02.12.2022.
65. Служба у справах дітей Запорізької області співпрацює з міжнародними організаціями та допомагає в евакуації дітей [Електронний ресурс] : [БФ ЄОЦ «Мазаль Тов» систематично надають гуманітарну допомогу прийомним родинам, сім'ям опікунів, дитячим будинкам сімейного типу] // Запорізька Обласна Державна Адміністрація: [gov.ua Державні сайти України]. - Режим доступу: <https://www.zoda.gov.ua/news/64133/sluzhba-u-spravah-ditey-zaporizkoji-oblasti-spivpratsjuje-z-mizhnarodnimi-organizatsiyami-ta-dopomagaje-v-evakuatsiji-ditey.html>. – Дата публікації: 17.01.2023.
66. Допомога в евакуації дітей [Електронний ресурс] : [БФ «Єврейський общинний центр «Мазаль ТОВ» систематично

надає гуманітарну допомогу прийомним родинам, сім'ям опікунів, дитячим будинкам сімейного типу] // DETI.ZP.UA. - Режим доступу: <https://deti.zp.ua/a.php?n=900499>. - Дата публікації: 17.01.2023.

67. Допомога в евакуації дітей [Електронний ресурс] : [про роботу в умовах воєнного стану розповіла начальниця Служби у справах дітей Антоніна Матвеева. ЄОЦ «Мазаль ТОВ» систематично надає гуманітарну допомогу прийомним родинам, сім'ям опікунів, дитячим будинкам сімейного типу] // misto.zp.ua. - Режим доступу: https://misto.zp.ua/article/partners/dopomoga-v-evakuacii-ditey_33019.html. - Дата публікації: 20.01.2023.
68. Черевата А., Снежина П. Запорожский волонтерский центр выдает печки-буржуйки для обогрева жителям области [Электронный ресурс] : [Инесса Носенко отчиталась об обеспечении печками-буржуйками населения] / А.Черевата, П.Снежина // Суспільне Новини. - Режим доступу: https://suspilne-media.translate.goog/367420-zaporizkij-volonterskij-centr-vidae-picki-dla-obigrivu-meskancam-oblasti/?_x_tr_sl=uk&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru&_x_tr_pto=sc+/. - Дата публикации: 27.01.2023.
69. Мокруха Ю. В Запорожье волонтерский центр выдает буржуйки жителям области [Электронный ресурс] : [В Запорожском гуманитарном штабе на базе центра «Мазаль ТОВ» с наступлением холодов начали выдавать печки-буржуйки жителям области] / Ю. Мокруха // Запорізькі вісті. - Режим доступу: <https://zv.zp.ua/v-zaporozhe-volonterskij-centr-vydaet-burzhujki-zhiteljam-oblasti/>. - Дата публікації: 27.01.2023.
70. Єгорова І. У Запорізькій обласній філармонії варять окопні свічки [Електронний ресурс] : [Асистент режисера Марина Євченко співпрацює як волонтер із благодійними фондами «Карітас Запоріжжя», «Мазаль ТОВ»] / І. Єгорова // zprz.city. - Режим доступу: <https://zprz.city/news/view/u-zaporizkij-oblasnij-filarmonii-varyat-okopni-svichki>. - Дата публікації: 20. 02 2023.

71. 3032 [Електронний ресурс] : [Інклюзивне представлення театру «Рівні можливості» БО ЗБФ «ЕОУ» Мазаль Тов»] // 061 [сайт міста Запоріжжя]. - Режим доступу: <https://www.061.ua/afisha/44441/3032>. - Дата публікації: 20.03.2023.
72. У Запорізькій єврейській громаді пройшов дивовижний і значущий Великодній седер [Електронний ресурс] : [святкування Песаха єврейською громадою] // Запорізька Єврейська Громада - Jewish Community of Zaporizhzhya. Facebook. [соц. мережі]. - Режим доступу: <https://cutt.ly/UeiEKJNi>. - Дата публікації: 09.04.2023.
73. Волонтери напрямку «Хаг самеах» організували справжнє свято для багатодітних сімей та дітей у складних життєвих обставинах [Електронний ресурс] // ЄОЦ «Мазаль Тов». Facebook. [соц. мережі]. - Режим доступу: <https://cutt.ly/teiELcfE>. - Дата публікації: 14.06.2023.
74. «Благодійне Запоріжжя – 2022»: визначили кращих волонтерів та благодійні організації [Електронний ресурс] : [волонтерський рух «Твори добро, Україно!» на базі БО ЗБФ ЄОЦ «Мазаль Тов» зайняв друге місце в номінації «Колективне волонтерство»] // Промінь. Громадсько-політичне видання. - Режим доступу: <http://prominzp.info/suspilstvo/blahodiine-zaporizhzhia-2022-vyznachyly-krashchykh-volonteriv-ta-blahodiini-orhanizatsii/>. - Дата публікації: 01.07.2023.
75. Завдяки підтримці небайдужих людей, донорів, спонсорів і меценатів з різних кутків прогресивного світу ЄОЦ «Мазаль Тов» має змогу допомагати тим, хто цього потребує [Електронний ресурс] // ЄОЦ «Мазаль Тов». Facebook. [соц. мережі]. - Режим доступу: <https://www.facebook.com/JCCMazalTov> - Дата публікації: 10.07.2023.
76. В рамках єврейської служби сім'ї відбулися терапевтичні зустрічі з психологом [Електронний ресурс] // ЄОЦ «Мазаль Тов». Facebook. [соц. мережі]. - Режим доступу: <https://cutt.ly/2eiEZT2i>. - Дата публікації: 14.07.2023.

77. 26 вересня відбувся круглий стіл, присвячений Європейському дню мов за участі керівників та представників національно-культурних товариств [Електронний ресурс] : [за участі представника ЕОЦ «Мазаль Тов»] // Департамент культури, туризму, національностей та релігій ЗОВА. Facebook.: [соц. мережа]. – Режим доступу: <https://cutt.ly/9eiEXhbk>. - Дата публікації: 27.09.2023.
78. Ми сильніші разом! – тренінг з командної роботи провела Рада відновлення Запоріжжя [Електронний ресурс] : [за участі Інеси Носенко, члена Ради відновлення]// Рада відновлення Запоріжжя. –Режим доступу: <https://vidnova.info/my-sylnishi-razom-trening-z-komandnoyi-roboty-provela-rada-vidnovlennya-zaporizhzhya.html>. - Дата публікації: 09.10.2023.
79. У Запоріжжі презентували унікальний телеспектакль [Електронний ресурс] : [інклюзивного театру «Рівні можливості» за підтримки Українського культурного фонду та ЕОЦ «Мазаль Тов»] // Запорізька міська рада: офіційний сайт. – Режим доступу: <https://zp.gov.ua/uk/articles/item/20088/u-zaporizhzhii-prezentovali-unikalnij-telespektakl>. – Дата публікації: 24.10.2023.
80. Понад 400 учасників з Ізраїля, Запоріжжя, Херсону, Дніпра, Одеси, Черкас, Полтави, Сум, Кривого Рогу, Києва, Харкова, Чернігова та інших міст України були на відкритті всеукраїнського онлайн-марафону «Вживання в умовах екстремальної зими!» [Електронний ресурс] : [про 5-денний онлайн-марафон, який допоможе літнім людям завчасно підготуватись до будь-яких несподіванок зим] // Facebook. Запорізький благодійний фонд «Хесед Міхаель» [соц. мережі]. - Режим доступу: <https://cutt.ly/peiSHj39>. - Дата публікації: 29.11.2023.
81. Вавілов А. Доступна відбудова Запоріжжя: чому важливе відновлення, яке відповідатиме потребам людей з інвалідністю [Електронний ресурс] : [в т. ч. Інеса Носенко,

- директорка ЭОЦ «Мазаль Тов», учасниця «Ради відновлення Запоріжжя» про створення доступного середовища у стратегії з відродження міста] // 1 Перший Запорізький. – Режим доступу: <http://1news.zp.ua/dostupna-vidbudova-zaporizhzhya-chomu-vazhlive-vidnovlennya-yake-vidpovida-time-potrebam-lyudej-z-invalidnistyu/>. - Дата публікації: 28.10.2023.
82. Продовжує свою діяльність центр психологічної допомоги «ОР Шалом». Впродовж 13.11.2023 - 01.12.2023 було надано 24 консультацій з первинної психологічної допомоги [Електронний ресурс] // ЄОЦ «Мазаль Тов». Facebook. [соц. мережі]. – Режим доступу: <https://cutt.ly/9eiEBrDK>. – Дата публікації: 10.07.2023.
83. В рамках єврейської служби сім'ї відбулися терапевтичні зустрічі з психологом [Електронний ресурс] // ЄОЦ «Мазаль Тов». Facebook. [соц. мережі]. – Режим доступу: 05.12.2024.
84. У ЗНУ науковці обговорили формування сучасних туристичних концепцій [Електронний ресурс] : [Інеса Носенко виступила з докладом «Громадська організація «Дивосвіт»: диверсифікація туристичних послуг» на III Міжнародній науково-практичній конференції «Формування сучасних концепцій управління туризмом та готельно-ресторанним бізнесом в умовах парадигми сталого розвитку»] // Запорізький національний університет: офіційний сайт. – Режим доступу: https://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=61324&lang=ukr&news_code=u-znu-naukovtsi-obgovorili-formuvannya-suchasnikh-turistichnikh-kontseptsij. – Дата публікації: 08.12.2023.
85. Захід «Цінності, які нас підтримують та надають сили» [Електронний ресурс] : [за участі ЄОЦ «Мазаль Тов» в Центрі національних культур ЗОУНБ] // Запорізький обласний центр культури та мистецтва. – Режим доступу: <https://cutt.ly/VeiS4qQv>. – Дата публікації: 18.12.2023.
86. Науковці ЗНУ обговорили плани відновлення Запоріжжя після війни [Електронний ресурс] : [на тренігу «Енергія

відновлення громад» Інеса Носенко ЕОУ Мазаль Тов» акцентувала увагу на важливах питаннях] // Запорізький національний університет: офіційний]. - Режим доступу: https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=61522&lang=ukr&news_code=nova-storinka61522-ukr. – Дата публікації: 22.12.2023.

87. Безкоровайна Л. За запрошенням Голови правління Запорізької обласної громадської організації «Дивосвіт», Запорізького благодійного фонду «Єврейський Общинний Центр Мазаль Тов», членкині правління Громадської організації «Спілка зеленого сільського туризму України» Інеси Носенко докторка наук, професорка кафедри туризму та готельно-ресторанної справи факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму ЗНУ (ZNU, Zaporizhzhia National University) Лариса Безкоровайна взяла участь у тренінгу «Енергія відновлення громад» [Електронний ресурс]: [у співпраці з ЄОЦ, на заході виступила Інеса Носенко] / Лариса Безкоровайна // Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи ЗНУ. Facebook. [соц. мережі]. - Режим доступу: <https://cutt.ly/2eiSJWFX>. – Дата публікації: 23.12.2023.

88. На передноворічній зустрічі представників національно-культурних товариств пригадали події 2023 року, обговорили спільну діяльність в прийдешньому [Електронний ресурс]: [за участі ЄОЦ «Мазаль Тов» в Центрі національних культур] // Facebook. Центр національних культур [соц. мережі]. - Режим доступу: <https://cutt.ly/XeiSKvhx>. - Дата публікації: 29.12.2023.

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Запорізький міський благодійний фонд
«Єврейський общинний центр
«Мазаль Тов»

Серія: Запоріжжя багатонаціональне. Вип. 23.

Бібліографічний список

Підготувала: О. Назаренко
Редактори: О. Назаренко, П. Бойко
Комп'ютерна верстка: П. Бойко

Комунальний заклад «Запорізька обласна універсальна
наукова бібліотека» Запорізької обласної ради
пр. Соборний, 142, каб. 3-а,
м. Запоріжжя, 69095
web: <https://zounb.zp.ua>

Редакційно-видавничий відділ
rvs.zounb@gmail.com
Підписано до друку 04.03.2023 р.

«ЦЕНТР НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР»
ТЕЛ. 8 (061) 787-53-46
ЕЛ. АДРЕСА: CNK@ZOUNB.ZP.UA
ФЕЙСБУК: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/CNK.ZOUNB/](https://www.facebook.com/cnk.zounb/)
САЙТ: [HTTP://ZOUNB.ZP.UA/](http://zounb.zp.ua/)